

16. 8. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úvěrový podvod

Financování nejrůznějších záměrů pomocí úvěru je běžnou realitou. Vždy je však třeba jednat poctivě a transparentně, zejména pokud jde o údaje uváděné v souvislosti s poskytnutím úvěru.

Zákon č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“) v souvislosti s podvodným jednáním rozlišuje obecný trestný čin podvodu[1], na který navazuje úpravou jeho zvláštních typů. Těmi jsou podvod pojistný[2], úvěrový[3] a dotační.[4]

Trestný čin úvěrového podvodu může být dle § 211 TZ spáchán dvěma způsoby. Jedním z nich je případ, kdy osoba při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.[5]

Zákon spojuje trestný čin úvěrového podvodu s uvedením nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů nebo zamlčením podstatných údajů. Zákon tyto údaje dále podrobně nevymezuje. Obecně lze říci, že jde o údaje významné pro rozhodování věřitele o poskytnutí úvěru.[6] Jedná se zejména o údaje týkající se příjmů osoby žádající o úvěr, případně existence jiných závazků či jejich výše.[7] Jestliže by byl úvěr pachateli poskytnut i bez ohledu na jím uvedené nepravdivé údaje, nepřichází trestní odpovědnost zpravidla v úvahu.[8]

V případě úvěrového podvodu není zákonem vyžadováno způsobení škody.[9] Trestně odpovědný je tak i pachatel, který uvedením nepravdivých údajů získá úvěr, který pak řádně splácí a žádná škoda věřiteli nevznikne.[10] Pachatel tak nemusí jako u obecného podvodu jednat od počátku s úmyslem obohatit se, resp. s vědomím, že úvěr nebude splácet. Z hlediska úvěrového podvodu je podstatné, že pachatel úmyslně při sjednávání úvěrové smlouvy uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.[11]

Vždy je však třeba zvážit okolnosti konkrétní věci. Ústavní soud ukládá orgánům činným v trestním řízení „*pečlivě zkoumat, zda uvedení nepravdivého údaje bylo v objektivní poloze vůbec způsobilé ohrozit zájem chráněný trestním zákonem, a to jak z hlediska reálného vlivu nepravdivého údaje na úvahu poskytovatele úvěru o návratnosti půjčených peněz, tak z hlediska výše reálně hrozící škody, kde je třeba odlišovat podnikatelské a spotřebitelské úvěry. Zdrženlivost je namísto zejména tam, kde měl následný úvěrový vztah standardní průběh, úvěr byl řádně splácen, a kde tedy obavy vyjádřené v hrozbě trestněprávního postihu vůbec nenašly naplnění.*“[12]

V uvedených případech připadá v úvahu zejména zvážení povahy a závažnosti trestného činu při stanovení druhu trestu a jeho výměry[13], případně i použití zásady subsidiarity trestní represe[14] a z ní vyplývajícího principu ultima ratio.[15]

Významná je rovněž skutečnost, že trestného činu úvěrového podvodu se může pachatel dopustit pouze úmyslným jednáním.[16] Samotné uvedení, resp. zamlčení údajů podle § 211 TZ ještě trestní odpovědnost nezakládá, neboť k němu může dojít i nedbalostí jednající osoby. Případný úmysl je třeba na základě zjištěných okolností dokázat, nikoli pouze předpokládat.[17]

Mgr. Petr Motyčka,
advokát

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz

---

[1] § 209 TZ

[2] § 210 TZ

[3] § 211 TZ

[4] § 212 TZ

[5] Ve druhém případě pachatel bez souhlasu věřitele, v nikoli malém rozsahu, použije prostředky získané účelovým úvěrem na jiný než určený účel.

[6] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2017, sp. zn. 4 Tdo 1173/2017

[7] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 6 Tdo 1037/2015

[8] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2017, sp. zn. 6 Tdo 254/2017

[9] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2016, sp. zn. 3 Tdo 889/2016

[10] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 8. 2014, sp. zn. 11 Tdo 855/2014

[11] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 6. 2010, sp. zn. 7 Tdo 646/2010

[12] Nález Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2006, sp. zn. I. ÚS 631/05

[13] § 39 odst. 1, 2 TZ

[14] § 12 odst. 2 TZ

[15] Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, komentář k § 211

[16] Dle § 13 odst. 2 TZ platí, že k trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti. V případě úvěrového podvodu zavinění z nedbalosti není stanoveno.

[17] Nález Ústavního soudu ze dne 7. 1. 2010, sp. zn. III. ÚS 722/09

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)